

Culemborg, 19 november 2017

Tekst: Mattheüs 25: 31 – 46

Thema: Heer, wanneer hebben wij u gezien?

Voorganger: ds. Leendert Terlouw dslerlouw@gmail.com

Gebed van de zondag

Here Jezus, om uw woord
zijn wij hier bijeengekomen.
Laat in 't hart dat naar U hoort
uw genade binnenstromen
Heilig ons, dat wij U geven
hart en ziel en heel ons leven.

O Gij glans der heerlijkheid,
licht uit licht, uit God geboren,
maak ons voor uw heil bereid,
open hart en mond en oren,
dat ons bidden en ons zingen
tot de hemel door mag dringen.

LB 314

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Er is merkwaardigs aan de hand in dit verhaal: aan twee kanten staan mensen – het lijkt wel of er iets is met hun geheugen. *“Wanneer hebben dat dan gedaan – of niet? Wanneer hebben wij gezien – of niet?”* Aan de ene kant staan mensen die zo met zichzelf bezig geweest zijn, dat ze zeggen: *“We zijn ons van geen kwaad bewust... Waar hebt u het over?”*

Aan de andere kant staat mensen die zo *niet* met zichzelf bezig geweest zijn, eenvoudigweg, naïef en argeloos, dat ze zeggen: *Wij zijn ons van geen goed bewust...*

Beiden lijden aan geheugenverlies... voor de ene blijkt 't een last, voor de andere wordt 't een lust...: Het is niet erg, dat je dat niet meer weet, dat goede! Het is gezien, het blijft bewaard...

De vraag die ertoe doet is: *Hoe en waar zien wij Jezus? Hoe en waar hebben wij hem gezien?* Is Jezus – daar lijkt het op – de verre en verheven rechter voor wie je zou moeten sidderen? Gaat het vanmorgen over de grote afrekening? Het laatste oordeel? Is dat het hoogste en laatste wat we over Jezus moeten zeggen?

Ik denk het niet. Mattheüs schrijft voor joden-christenen in de verdrukking. Opgejaagd, verstrooid, ontzet, uiteengedreven. Hun tempel verwoest, het vertrouwde Godshuis een puinhoop. Eigen geloofsgenoten en mogelijk familieleden hebben zich tegen hen gekeerd – omdat zij Jezus volgden. Veel is hen uit handen geslagen.

Mattheus wil hen een hart onder de riem steken. Aan het eind van zijn evangelie zegt Jezus: *“Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld – daar kan niets en niemand tussen komen. Ga erop uit. Vertel dat door! God is met jullie: IMMANUEL!”*

Waar is Jezus te vinden? Welke richting moet je uit? Nieuwe leerlingen van Hem vroegen hem ooit – aan het begin van het Johannesevangelie: *“Meester, waar houdt u verblijf? Waar woont u? Wat is uw adres, waar bent u te vinden?”* En wat zei hij? **“Kom en zie!”**

Nu hier, vanmorgen zien we – Kom en zie – Hij is niet vooral op de troon; er is verhevenheid, in heerlijkheid en majesteit, maar Hij is getekend, *was getekend*... Het laatste wat de leerlingen van hem zagen – en dat is cruciaal – dat waren zijn zegenende handen. Die handen – daar was wat mee. Die waren gekerfd. Die waren vastgenageld geweest aan het hout. En dat blijft zichtbaar. Hij was en blijft getekend: Hij wordt in zekere zin nooit meer die Hij was, in zijn verheven glorie van vanouds: Hij is nedergedaald is..., onder ons. *Immanuel. Mèt ons God – in het lijden, in de vernedering*. Dat is het meest wezenlijke wat van Hem te zeggen is.

In deze gelijkenis wordt ons een zoekplaatje voorgehouden – zoek de Meester! Niet op de voorgrond, niet *en public*, niet in een paleis of een grote kerk – maar in een achtertuin, aan de achterkant, een achterbuurt, een verborgen plek. Waar je hem niet zou zoeken of verwachten. Schilders hebben het getekend. Te midden van hongerige, dorstige mensen, vluchtelingen, daklozen, naakten, zieken, gevangenen... die schilders leefden zich in en verbeelden de werken van Barmhartigheid uit – de praktijk. En als je goed kijkt, dan zie, heel onopvallend daar tussen die armoedzaaiers, bij elk van die zeven soorten, het hoofd van de Heer tussen... **Kom en zie** – daar is hij thuis, daar houdt Hij verblijf, daar woont Hij.

Wij lazen in Jesaja 58 wat godsdienst wezenlijk is – *is het niet je brood delen met de hongerige, onderdak beiden aan armen zonder thuis, iemand kleden die naakt rondloopt, je bekommeren om je medemensen?* Van jezelf afzien, uit je eigen vertrouwde koker komen, erop uit trekken! Ook als je misschien denkt dat je zelf niet veel te bieden hebt. Daar is de Heer te vinden!

Drie jaar geleden ging ik met een reis van *Come and see*, naar Palestina, met Meta Floor. Ik was er nogal aan toe. Ik had het niet makkelijk op mijn werkplek. In de kerk is niet altijd even veilig. Ik vroeg mij af: Hoe lang houd ik dit nog vol? We gingen op reis, met een hele groep, mijn vrouw was erbij, en Jan en Gerda hier uit de Barbara ook. We liepen achter de hoge kale nare muur in Bethlehem. We spraken vrouwen in het *Sumudhous* – die mensen hadden helemaal niks. We ontmoetten vluchtelingen zonder enig perspectief, beroofd van huis, werk, toekomst... Maar wat een veerkracht, wat een levensmoed – wat een uithoudingsvermogen wat een *Soemoed!* Wat een krachtige vrouwen!

En we bezochten de *Tent of Nations*. We ontmoeten de broer van Daoed Naaser: Daher Nassar, een eenvoudige, vriendelijke boer – ik vergeef nooit dat hij in de catecomben – bouwen mocht niet, kon niet – in die uitgehouwen kapel in het arabisch de lof van de Heer stond te zingen. En ik dacht: waar maak ik mij toch druk om – die mensen hebben het pas moeilijk... En zie wat een kracht, wat een vreugde... De Heer was daar!

Ik sprak pas twee jongvolwassenen, kerels van 30, 40 jaar. Die waren op reis geweest naar Sri Lanka. Om christenen in de verdrukking te bezoeken, te bemoedigen. Ze vertelden dat ze ontvangen werden in een piepklein hutje – die vrouw had helemaal niks, maar zij werden loyaal en royaal onthaald. Die vrouw straalde een blijdschap uit, ondanks alle tegenwerking, alles repressie, alle verdrukking. Ze vroegen haar: *Hoe komt u toch zo blij, zo gelukkig?* Ze vertelde: *Jezus is er toch, Hij is altijd bij ons. Ik ben zo dankbaar!* Die grote kerels stonden er verlegen bij, met de mond vol tanden... Ze hadden we te leren.

Wat is het goed, relativerend om er soms op uit te gaan, over de grenzen heen, uit je eigen vertrouwde verkokering – waar kunnen we Jezus zien? Bij die mensen aan de onderkant...

Maar nu een stap verder, een spade dieper? In hoeverre ben je 't zelf, was je 't zelf?
Als je zelf aan de grond zit... Als je niet weet waar je 't zoeken moet... waar je Hem zoeken moet. Als jij helemaal stuk zit, aan je eind, uitgehongerd, naakt, onbeschermd, gevangen...

Wat kunnen je handen soms ontzettend leeg zijn. Je zult maar een verlies hebben geleden. Verlies van baan, van positie en mogelijk van goede naam; verlies van huis en vertrouwde plaats; verlies van een goede vriend, van een dierbaar familielid, verlies van levenspartner, verlies van ouders, van een kind. De leegte gaapte je aan. Je voelde je aan je lot overgelaten.

En toch zit je hier. Hoe ben je er eigenlijk doorheen gekomen? Misschien weet je 't zelf niet. Misschien was er op een goed moment iemand, eentje die nabij was. Die stil naast je zat – aan de grond. Vol ontferming, een glimp van licht, iets als een engel. Was het iets van Jezus zelf?

Want vanmorgen zien wij ... Jezus was daar, met jou, voor jou..

Je was niet alleen, je bent niet alleen in die Kwade Dagen.

Je bent in goed gezelschap – Hij is er al, Hij was je al voor – *die geleden heeft*. Hij is erbij, Hij kijkt je aan met ogen vol ontferming, één en al ontferming.

Niet wij zien Hem, maar wij worden gezien!

Hij zegt tegen je: *“Weet dat ik bij je ben. Ik was er al eerder, op deze vreselijke plek.*

Ik ben in je huid gekropen, onder je huid gekropen. Dichterbij dan je ooit zou kunnen denken.

Ik heb het allemaal al meegemaakt, allemaal ondergaan. Ik koos ervoor, om jou nabij te zien.

Om te zorgen dat je nooit echt alleen bent.

Je denkt dat alles over en uit is. Of dat er een afgrond is. Maar weet: er is een ondergrond.

Ik ben jouw bodem. Ik houd je vast, in eindeloze liefde. Denk aan mijn zegenende handen, die getekende, ooit geketende handen.”

Laat dat maar toe. Hij overdekt je, overspoelt je met zijn liefde. Hij gunt je de ruimte en de tijd om bij te komen, te genezen, op te staan, vroeg of laat. Je krijgt een kroon op je hoofd... Er is geen afgrond, maar een ONDERGROND: ONTFERMING! Ontferming overwint.

Hebt u dat ook weleens. Iemand komt naar je toe: *Dat heb je toen gezegd..., dat ben ik nooit vergeten.* Je weet 't zelf niet meer te herinneren – is 't heus?

En weet u wat ik bedacht? Dat zal alleen nog maar vaker voorkomen. Je geheugen gaat achteruit. Je kunt je namen niet meer herinneren. Gebeurtenissen. Personen. De weg kwijt raken. Misschien weet je zelfs op een keer niet meer wie je zelf bent. En op een zeker moment weet je helemaal niets meer... Dat is ernstig, maar is dat erg – in het licht van het Koninkrijk?

Wij hoeven onszelf niet vast te houden – we worden vastgehouden in wie wij werkelijk zijn – in Christus. Je bent en je blijft bekend, je bent gekend en geliefd. *Wij zijn gezien!*

Een soort kinderlijke eenvoud en argeloosheid komt binnen. Het gaat niet om wat *wij* wel of niet gedaan hebben, ook niet om wat we ons wel of niet herinneren. Het gaat erom wat HIJ doet en heeft gedaan. Hij is goed, in een in goed. En jij dus ook. Vast en zeker!

Wij leven naar de toekomst, we mogen moed houden. Elke dag onze handen ophouden, zijn goedheid is elke morgen nieuw! JEZUS, ÉÉN EN AL ONTFERMING... Die kun je niet vasthouden, mag je doorgeven... zomaar, gratis en vrijuit...

Er is een feest op komst. We dragen een kroon. We gaan af op het Koninkrijk van vrede en eindeloos geluk. Van Heerlijkheid, Glans en Glorie. Bij de Ontferming van Jezus komen we thuis, zijn we thuis, eindelijk thuis. *“Van geen goed bewust...”* van Hem zijn we bewust, van Hem worden wij doordrongen, Hij is in en in Goed – bij Hem is het, zijn we begonnen!